

Lähellä-lehden kirjoittajaohje

Liitto lyhyesti

Omaishoitajaliitto ry on omaishoitajien ja omaishoitoperheiden edunvalvonta- ja tukijärjestö. Liitto toimii asiantuntijana omaistaan hoitavien yhteiskunnallisen aseman parantamiseksi sekä tukee erilaisin tavoin omaishoitotilanteessa eläviä henkilöitä.

Lähellä-lehti

Lähellä-lehti on Omaishoitajaliiton jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehti ei ole irtonumeromyynnissä. Veikkaus tukee lehden julkaisemista.

Lehdessä 4/2016 olleen lukijakyselyn mukaan enemmistö lehden lukijoista on omaishoitajia tai omaishoitajina aiemmin toimineita. Muita lukijoita ovat mm. sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset. Lukijoiden ikäjakauma on noin 30-vuotiaasta noin 90-vuotiaaseen. Lukijakyselyn mukaan lukijoita kiinnostavat eniten henkilöhaastattelut omaishoitajista, ajankohtaiset omaishoitoasiat, omaishoitoon liittyvät lakiasiat, omaishoitajien tukimuodot sekä asiantuntijahaastattelut.

Lehteen voi tarjota juttuja lähettämällä sähköpostia toimitussihteerille. Yhteystiedot ovat tämän ohjeen lopussa. Ennen jutun tarjoamista on hyvä tutustua ilmestyneisiin lehtiin osoitteessa www.omaishoitajat.fi/lähellä-lehdet.fi. Lähellä-lehti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä eikä palauttamisesta.

Lehden teemat vuonna 2018

- Lähellä-lehti 1/2018, ilm. 1.3.2018
OMAISHOIDON TUKI Kerrotaan perusasiat omaishoidon tuesta ja sen hakemisesta.
ERITYISLAPSI Käsitellään perhesuhteita ja rooleja erityislapsiperheessä. Avataan lapsen omaishoidon vaikutusta omaishoitajan toimeentuloon.
- Lähellä-lehti 2/2018, ilm. 31.5.2018
OMAISHOITAJAN UUPUMUS Vaikka omaishoito ei automaattisesti johda uupumukseen, annetaan vinkkejä uupumuksen tunnistamiseen ja stressinhallintaan.
HYVINVOINTIA LUONNOSTA Kerrotaan, miten luonto ja metsä vaikuttavat omaishoitajan ja hoidettavan koettuun hyvinvointiin.
- Lähellä-lehti 3/2018, ilm. 20.9.2018
MONIKULTTUURINEN OMAISHOITO SUOMESSA Pureudutaan teemaan asiantuntijajutun lisäksi esimerkkitalanteiden ja liiton paikallisyhdistysten tarjoaman toiminnan kautta.
LÄÄKEHOITO KOTONA Annetaan vinkkejä turvallisen ja onnistuneen lääkehoidon toteuttamiseen kotona sekä toisen puolesta asiointiin.
- Lähellä-lehti 4/2018, ilm. 29.11.2018
OMAISHOIDON JÄLKEEN Käsitellään omaishoitajan tilannetta, kun hoidettava paranee sairaudestaan, siirtyy kodin ulkopuoliseen hoivaan tai menehtyy.
OMAISHOITO KULTTUURISSA Kartoitetaan, miten omaishoitoon liittyvää tematiikkaa käsitellään teatterissa, elokuvissa ja kirjallisuudessa.

Kirjoittajalle

Sisältö ja kieli

Lähellä-lehteä tehdään omaishoitajille ja heidän läheisilleen. Juttujen tulee olla heitä arvostavia ja käytännön-läheisiä. Asioita ei tarvitse kaunistella, vaan vaikeistakin asioista voidaan kertoa. Juttujen on oltava hyvää yleiskieltä. Vierasperäisiä ja tieteellisiä sanoja sekä teoreettista lähestymistapaa on vältettävä.

Esimerkkejä juttutyypeistä ja juttujen pituuksista

- Asiantuntijuutta ja paneutumista edellyttävä juttu, 1–3 sivua, 3 000–9 000 merkkiä välilyönteineen.
- Asiantuntijasta tehty haastattelu tai asiantuntijan kirjoittama juttu, 1–2 sivua, 3 000–6 000 merkkiä välilyönteineen.
- Omaishoitoperheestä tehty juttu, 2 sivua, 6 000 merkkiä välilyönteineen.
- Yhdistykset toimivat -palsta, lyhyitä napakoita uutismuotoisia juttuja, 500–1 000 merkkiä välilyönteineen.
- Asioita ajassa -palsta, lyhyitä uutisia, 300–500 merkkiä välilyönteineen.

Juttujen kirjoittaminen Lähellä-lehteen

Toimitussihteeri lähettää jutun kirjoittajalle toimeksiannon, jossa on kerrottu jutun tavoite, pituus, kuvatoiveet, aikataulu ja mahdollinen palkkio. Juttu julkaistaan painetussa lehdessä ja painetun lehden selattavassa näköisversiossa liiton nettisivuilla. Juttu voidaan julkaista painetun lehden ja selattavan lehden lisäksi myös erillisenä juttuna liiton nettisivuilla tai ainoastaan liiton nettisivulla.

Kirjoittajan tulee ennen varsinaista kirjoitustyötä esittää suunnitelma jutun rakenteeksi. Kirjoittajaa pyydetään olemaan kirjoitusprosessin aikana yhteydessä toimitussihteeriin, jolloin jutun näkökulmasta, painotuksista yms. voidaan keskustella. Kirjoittajan tulee olla välittömästi yhteydessä toimitussihteeriin, mikäli jutun sisältö oleellisesti muuttuu kirjoitustyön aikana (esim. jos haastateltava vaihtuu) tai jos näyttää siltä, että aikataulussa ei pysytä.

Tekstityön ohjeet

Kirjoittaja vastaa tekstinsä asiasisällöstä. Kirjoittajan tulee sopia, että juttuun haastatellut voivat lukea tekstin ennen kuin kirjoittaja lähettää sen toimitussihteerille. Jos juttu ei täytä sille annettuja tavoitteita, toimitus voi pyytää kirjoittajaa muokkaamaan juttua ilman erillistä korvausta. Toimituksella on oikeus muokata jutut. Muokattujen juttujen palauttamisesta kirjoittajan ja haastateltujen luettavaksi sovitaan tapauskohtaisesti.

Jutussa alussa on

- kirjoittajan ja kuvaajan nimi
- ytimekäs ja mielenkiintoa herättävä, lyhyt otsikko
- 1–3 lauseen pituinen ingressi, joka kertoo jutun ydinajatuksen.

Tekstissä

- on kappalejako ja väliotsikot, jotka kuvaavat kappaleiden sisältöä
- vältetään vierasperäisiä sanoja ja teoreettisia termejä ja käsitteitä
- vältetään lyhenteitä
- ei saa olla tekstimainontaa
- lainausmerkkejä käytetään lainauksissa suoran esityksen merkinä
- henkilöhaastatteluissa on haastateltavan etu- ja sukunimi, jotka kerrotaan, kun henkilö mainitaan tekstissä ensimmäisen kerran
- lapsista voi mainita pelkästään etunimen
- omaishoitajista voidaan käyttää koko nimen maininnan jälkeen pelkkää etunimeä
- asiantuntijoista käytetään ensimmäistä kertaa mainittaessa etu- ja sukunimen lisäksi myös titteliä. Ensimmäisen maininnan jälkeen voidaan käyttää sukunimeä ja/tai titteliä ja sukunimeä.

Jutun lopussa on

- 1–3 nostoehdotusta tekstistä
- kainalojutut, faktalaatikot yms. merkittyinä erilleen leipätekstistä
- kuvatekstit, joissa myös kerrotaan, keitä kuvassa on
- kuvaajatieto jokaisesta kuvasta
- tieto kirjoittajan taustayhteisöstä, jos kirjoittaja on asiantuntija. Asiantuntijakirjoittajasta on oltava myös kuva ja kuvateksti, jossa kerrotaan lyhyesti, kuka asiantuntija on.

Otsikon, ingressin, väliotsikoiden, nostojen ja kuvatekstien perusteella on saatava yleiskäsitys jutun sisällöstä.

Jutut lähetetään toimitussihteerille sähköpostitse muotoilemattomina (ei esimerkiksi palstoituksia, tekstilaatikoita tai tekstiin liitettyjä kuvia) word- tai rtf-muodossa.

Kuvat ja kuvitus

Toimitussihteerin kanssa sovitaan tapauskohtaisesti jutun kuvista ja kuvituksesta. Pääsääntöisesti kirjoittaja ottaa jutun kuvat tai pyytää ne haastatelluilta.

Kuvien tulee olla korkearesoluutioisia ja mieluiten alkuperäiskoossa. Kuvat lähetetään toimitussihteerille erillisinä kuvatiedostoina, esimerkiksi jpg-muotoon tallennettuina. Kaikkien juttujen mukana on hyvä olla useita kuvia. Toimitus valitsee julkaistavat kuvat jutun tekijän toiveet mahdollisuuksien mukaan huomioiden. Toimituksella on oikeus käyttää kirjoittajan toimittamien kuvien lisäksi tai niiden tilalla muita kuvia tai kuvitusta.

Jutun kirjoittaja vastaa kuvien julkaisuluvan pyytämisestä kuvissa esiintyviltä henkilöiltä. Lupa on pyydettävä sekä painettuun lehteen että liiton nettisivuilla julkaistavaan selattavaan näköislehteen. Jos kirjoittajan kanssa sovitaan, että juttu julkaistaan myös erillisenä juttuna liiton nettisivuilla tai pelkästään netissä, kirjoittajan tulee pyytää kuvien julkaisuluvat myös näihin tarkoituksiin. Lapsen huoltajalta on pyydettävä lupa lapsista otettujen kuvien julkaisemiseen. Yli 12-vuotiailta on pyydettävä heidän oma suostumuksensa.

Esimerkkejä kirjoittajapalkkioista

- Asiantuntijuutta ja paneutumista edellyttävä juttu
 - 1 sivu, noin 3 000 merkkiä välilyönteineen 250 €
 - 2–3 sivua, noin 6 000–9 000 merkkiä välilyönteineen 450 €
- Asiantuntijasta tehty haastattelu tai asiantuntijan kirjoittama juttu
 - 1 sivu, noin 3 000 merkkiä välilyönteineen 250 €
 - 2 sivua, noin 6 000 merkkiä välilyönteineen 350 €
- Omaishoitoperheestä tehty juttu
 - 2 sivua, noin 6 000 merkkiä välilyönteineen 300 €
- Muu juttu tai henkilöhaastattelu, joka ei edellytä erityistä aiheen asiantuntemusta
 - 1–2 sivua, noin 3 000–6 000 merkkiä välilyönteineen 200 €

Kirjoittajapalkkio sisältää jutun julkaisemisen painetussa lehdessä ja liiton nettisivuilla julkaistavassa selattavassa näköislehdessä. Jos juttu julkaistaan liiton nettisivulla erillisenä juttuna, kirjoittajalle maksetaan palkkioon 15 % korotus. Pelkästään nettisivuilla julkaistavista jutuista maksetaan sama palkkio kuin painettuun lehteen kirjoitetuista jutuista ellei toimitussihteerin kanssa muuta sovita.

Muista jutuista maksettavista palkkioista sovitaan toimitussihteerin kanssa tapauskohtaisesti. Pääsääntöisesti kuvat sisältyvät kirjoittajapalkkioon. Muista kuvapalkkioista sovitaan tapauskohtaisesti toimitussihteerin kanssa. Muita kuluja maksetaan ainoastaan poikkeuksellisesti ja niistä sovitaan aina tapauskohtaisesti etukäteen.

Palkkiota ei makseta liiton henkilökunnan tekemistä jutuista, paikallisyhdistysten tekemistä jutuista (esim. Yhdistykset toimivat -palstan jutuista), Asioita ajassa -palstan uutisista eikä juttuvaihtoyhteistyöhön kuuluvista jutuista.

Palkkion maksaminen

Toimituksen hyväksytyä jutun kirjoittaja lähettää toimitussihteerille laskun ja verokortin. Palkkion maksupäivät ovat joka kuun 1. ja 15. päivä. Lasku tulee lähettää toimitussihteerille 7 päivää ennen maksupäivää. Toimeksiannossa sovittu palkkio sisältää arvonlisäveron.

Lisätiedot, juttutarjoukset, valmiit jutut ja laskut

Lähellä-lehden vastaava toimittaja Tiina Kokko, puh. 020 7806 566, tiina.kokko@omaishoitajat.fi.